

Aan Mevrouw Liesbeth HOMANS
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding
Arenbergstraat 7
1000 BRUSSEL

contactpersoon

Gunter Naets
gnaets@serv.be

ons kenmerk

SARWGG_20150910_Vernieuwde taakstelling en financiering
provincies

Brussel

10 september 2015

Geachte mevrouw de Minister,

U vroeg de SAR WGG om advies te verlenen bij het voorontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies dat de Vlaamse regering op 17 juli 2015 principiële goedkeurde. Dit voorontwerp van decreet geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord 2014 – 2019 voor wat betreft de afslanking van de provincies.

Aandacht voor de impact op de zorg- en welzijnssector

De provincies zullen vanaf 1 januari 2017 niet langer persoonsgebonden bevoegdheden uitoefenen. Het gezondheidsbeleid en de bijstand aan personen, waaronder ook het welzijnsbeleid, worden overgedragen naar het gemeentelijke of het Vlaamse niveau. Provincies zullen dus niet langer actief zijn in het ondersteunen van netwerken, het voeren van een impulsbeleid, het opstellen van de sociale kaart en het beheer van bepaalde provinciale welzijnsinstellingen. De SAR WGG vraagt aandacht voor de impact van de bestuurlijke herschikking van dit takenpakket op de zorg- en welzijnssector.

De raad formuleert een aantal bezorgdheden bij de overheveling van de provinciale persoonsgebonden bevoegdheden naar Vlaanderen of de gemeenten:

- De overdracht van bevoegdheden mag de continuïteit en rechtszekerheid voor lopende provinciale projecten en bestaande voorzieningen die een aanbod genereren niet in het gedrang brengen. Op langere termijn zijn wijzigingen mogelijk, na overleg met de betrokken actoren en met respect voor zorgvuldige transitieprocessen.
- Een bijzondere kracht van het provinciale zorg- en welzijnsbeleid is de intersectorale benadering die gehanteerd wordt. Er moet verzekerd worden dat deze intersectorale afstemming behouden blijft en waar nodig geoptimaliseerd wordt, ook na de overdracht naar het Vlaamse of lokale bestuursniveau.
- Het impulsbeleid heeft de provincies in staat gesteld een antwoord te bieden op bovenlokale noden en vernieuwende initiatieven op te starten en te ondersteunen. Heel wat voorbeelden bewijzen dat dit provinciale impulsbeleid geleid heeft tot wezenlijke verbeteringen in de zorg- en welzijnssector (bv. de Expertisecentra Dementie, het Regionaal overleg Gehandicaptenzorg, de opvoedingswinkels, ...). De raad vindt het

noodzakelijk dat innovatieve projecten die aansluiten bij nieuwe noden en behoeften blijvend (financieel) ondersteund worden. Ingaan op nieuwe bovenlokale tendensen, innoverend te werk gaan en toelaten van flexibiliteit zijn daarbij vereist.

- Het ondersteunen van lokale besturen, structuren en organisaties behoort momenteel nog tot de taken van de provincies. Elke provincie kan daarbij eigen beleidsaccenten leggen en ondersteuning bieden die op maat is van de verschillende gemeenten en organisaties. Ook in de toekomst moet dit ondersteuningsaanbod aansluiten bij de lokale behoeften en dus voldoende gedifferentieerd zijn.
- Het decreet voorziet in een algemene financiering van de provincies, door middel van een dotatie van de Vlaamse overheid. Van deze dotatie zal de bijdrage van elke provincie in een 'gebeurlijke besparing' worden afgetrokken. De raad vraagt de minister snel duidelijkheid te scheppen over de besparing die de provincies zo zullen moeten realiseren.
- Waar de provincies het armoedebeleid steeds als thema tussen de persoonsgebonden en grondgebonden bevoegdheden zagen, plaatst Vlaanderen dit volledig onder de over te dragen persoonsgebonden materies. Er moet over gewaakt worden dat het armoedebeleid deze plaats niet te vrijblijvend toegewezen krijgt. Inzetten op armoedebestrijding blijft noodzakelijk. Het huidige budget hiervoor moet minstens behouden blijven.

Nood aan vastleggen van het mesoniveau

Het project van de afslanking van de provincies vormt een uitgelezen kans om na te denken over het ideale niveau voor bepaalde opdrachten uit de domeinen welzijn, gezondheid en gezin. Daarbij is het vastleggen van het mesoniveau, in het geheel van de verschillende organisatie- en beleidsniveaus van zorg en ondersteuning, zeer belangrijk. Op dit niveau moeten de organisatorische voorwaarden gecreëerd worden om de concrete zorg- en ondersteuningsprocessen zo kwaliteitsvol en efficiënt mogelijk te laten werken. Dit betekent zorgen voor afstemming tussen organisaties in de verschillende sectoren, uittekenen van interdisciplinaire samenwerkingsafspraken, faciliteren van multidisciplinair overleg, ... Het mesoniveau biedt platformen waar organisaties elkaar ontmoeten. Binnen het beleidsdomein WVG zijn er reeds verschillende oefeningen gemaakt om dit mesoniveau te bepalen, onder meer via de implementatie van het Zorgregiodecreet, de Eerstelijnsconferenties en het uitbouwen van horizontale en klinische netwerken in het kader van de zorgstrategische planning van ziekenhuizen.

Uit een eerste voorstel van toewijzing van de provinciale persoonsgebonden bevoegdheden blijkt dat heel wat taken bij de Vlaamse overheid gecentraliseerd zullen worden. Vaak lijkt dit logisch omdat veel van de provinciale zorg- en welzijnstaken een bovenlokaal bereik hebben. Maar ook omdat er momenteel geen ander performant tussenniveau vastgelegd is.

De raad dringt er daarom bij de Vlaamse regering op aan om dit geografisch afgebakende mesoniveau op een weloverwogen wijze vorm te geven. Voor bepaalde taken die aan het Vlaamse niveau toegewezen worden, moet het immers mogelijk blijven om op een gepaste manier in te gaan op de regionale verscheidenheid. Via het mesoniveau kunnen inspelen op de verschillen die er tussen regio's zijn, is dan ook aangewezen.

De raad is daarbij van mening dat variatie mogelijk is in de manier waarop een mesoniveau al dan niet gelinkt wordt met een publiek bestuursniveau. De raad pleit ervoor om bij de afbakening van het mesoniveau de gemeentegrenzen te respecteren.

De discussie over deze gelaagde organisatie- en beleidsstructuur in Vlaanderen wordt eveneens binnen de raad verder gevoerd. In een later advies wordt de visie van de SAR WGG op organisatie- en beleidsstructuren in de welzijns- en gezondheidszorg geoperationaliseerd.

Met vriendelijke groeten,

Gunter Naets
Secretaris

Jan De Maeseneer
Voorzitter